

**ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԹԻՎ 2 ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը**

ԱՆՆԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Քաղ. Երևան

17 սեպտեմբերի 2013թ.

Նայասրանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանի թիվ 2
դատական կազմը՝

Նախագահությամբ՝ Ֆ. Թոխյանի
Անդամակցությամբ՝ Վ. Պողոսյանի
Կ. Բալայանի

Քննության առնելով քաղաքացի Նայկուշ Դիլանյանի անհատական դիմումի
ընդունելիության հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց .

Նամաձայն ՆՏ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ քաղաքացի Նայկուշ Դիլանյանը 2013թ. օգոստոսի 30-ին դիմել է ՆՏ սահմանադրական դատարան՝ խնդրելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 13-րդ մասի 1-ին պարբերությունը, այնքանով, որքանով չի նախատեսում քրեադատավարական օրենքի վիճարկվող դրույթը Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչելու մասին որոշում ընդունվելու դեպքում այդ դրույթի՝ իր ուժի մեջ մտնելու պահից իրավաբանական ուժը կորցնելու պայման՝ հակասում է ՆՏ Սահմանադրության 3, 18, 19, 83.5 հոդվածների, 101-րդ հոդվածի 6-րդ մասի դրույթներին»:

Սույն անհատական դիմումի նախնական ուսումնասիրությունը ցույց փվեց.

1. Ըստ դիմողի՝ «ՏՏ սահմանադրական դատարանի կողմից քրեադատավարական օրենսգրքի որեւէ նորմ հակասահմանադրական ճանաչելու պարագայում պետությունը պարտավոր է օրենքով սահմանել նորմեր, որոնք կապահովեն քրեական գործերով նոր հանգամանքով՝ առանց ժամկետային սահմանափակման դատարան դիմելու իրավունք, Սահմանադրության եւ Կոնվենցիաների սկզբունքային պահանջներն ապահովելու համար: Ըստ դիմողի, վիճարկվող դրույթը սահմանելով միայն նյութական իրավունքի դրույթի հակասահմանադրական ճանաչվելու հետագա ընթացակարգը, անտեսում է դատավարական իրավունքի նորմի հակասահմանադրական ճանաչվելու պարագայում հետագա ընթացակարգը»:

2. Դիմումի եւ կից փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը վկայում է, որ դիմողը վիճարկվող դրույթի հակասահմանադրականությունը փորձում է հիմնավորել դրանում առկա ենթադրյալ օրենսդրական բացը մատնանշելով:

Դատական կազմը հարկ է համարում նշել, որ օրենսդրական բացը՝ որպես իրավունքի բացի փեսակ, իրավունքի կարգավորման ոլորտում առկա փաստական հանգամանքների նկատմամբ կոնկրետ նորմարիվ պարավիրանի բացակայությունն է: ՏՏ սահմանադրական դատարանն անդրադառնալով իրավունքի բացի հաղթահարմանն ուղղված գործընթացներում սահմանադրական դատարանի եւ օրենսդրի իրավասությունների շրջանակներին՝ իր ՄԴՆ-864 որոշմամբ՝ իրավունքի բացը հաղթահարելու հարցում օրենսդիր մարմնի եւ սահմանադրական դատարանի իրավասությունները դիտարկելով իշխանությունների փարանջաման սկզբունքի համապետություն, նշել է, որ բոլոր դեպքերում, երբ իրավունքի բացը պայմանավորված է իրավակարգավորման ոլորտում գրնվող կոնկրետ հանգամանքների առնչությամբ նորմարիվ պարավիրանի բացակայությամբ, ապա նման բացի հաղթահարումն օրենսդիր մարմնի իրավասության շրջանակներում է: Սահմանադրական դատարանը գործի քննության շրջանակներում անդրադառնում է օրենքի այս կամ այն բացի սահմանադրականությանը, եթե վիճարկվող նորմի բովանդակությամբ պայմանավորված իրավական անորոշությունն իրավակիրառական պրակտիկայում հանգեցնում է փվյալ նորմի այնպիսի մեկնաբանությանն ու կիրառմանը, որը խախտում է կամ կարող է խախտել կոնկրետ սահմանադրական իրավունք: Զարգացնելով իրավական դիրքորոշումները՝ սահմանադրական դատարանն իր ՄԴՆ-914 որոշմամբ արձանագրել է, որ օրենսդրական բացը կարող է հանդիսանալ սահմանադրական դատարանի քննության առարկա միայն այն պարագայում, երբ օրենսդրության մեջ առկա չեն այդ բացը լրացնելու այլ իրավական երաշխիքներ կամ

օրենսդրության մեջ համապատասխան իրավական երաշխիքների առկայության պարագայում ձեւավորված է հակասական իրավակիրառական պրակտիկա, կամ երբ առկա օրենսդրական բացը չի ապահովում այս կամ այն իրավունքի իրացման հնարավորությունը:

Նիմք ընդունելով ՏՏ սահմանադրական դատարանի ՍԴՈ-864 եւ ՍԴՈ-914 որոշումներում ամրագրված վերը հիշարակված դիրքորոշումները՝ դատական կազմը գտնում է, որ փվյալ դեպքում վիճարկվող դրույթներում առկա չէ որեւէ իրավական բաց, հետեւաբար՝ փվյալ դեպքում չի կարող խոսք գնալ վիճարկվող նորմի բովանդակությամբ պայմանավորված իրավական անորոշության, դրա արդյունքում՝ իրավակիրառական պրակտիկայում նորմի՝ կոնկրետ սահմանադրական իրավունքի խախտմանը հանգեցնող մեկնաբանության ու կիրառման, գոյություն չունեցող օրենսդրական բացը լրացնելու իրավական երաշխիքների առկայության կամ բացակայության մասին: Առկա չէ նաեւ այն կոնկրետ իրավունքը, որը չի ապահովում ենթադրյալ օրենսդրական բացի պարճառով: Նման եզրահանգման համար հիմք են հանդիսանում «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 10-րդ մասի առաջին պարբերության եւ 12-րդ մասի դրույթները, որոնք, ի փարբերություն ՏՏ քրեական օրենսգրքի եւ վարչական պատասխանատվության վերաբերյալ օրենքի առնչությամբ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 13-րդ մասի դրույթներով սահմանված իրավակարգավորման, մյուս օրենքների, այդ թվում՝ քրեադատարական նորմերի առնչությամբ սահմանել է այլ իրավակարգավորում, այն է՝ դրանք ուժը կորցնելու են ոչ թե իրենց ընդունման պահից, այլ սահմանադրական դատարանի համապատասխան որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից, կամ փվյալ նորմի վրա հիմնված վարչական կամ դատական ակտը վերանայվում է միայն այն դեպքում, երբ սահմանադրական դատարանն իր համապատասխան որոշումը փարածել է փվյալ որոշմանը նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:

Այսինքն՝ փվյալ դեպքում առկա է ոչ թե նորմափիվ պարփիրանի բացակայություն, այլ, ընդհակառակը, օրենսդիրն ինքն է իր հայեցողությամբ ընտրել նման իրավակարգավորում: Նետեւաբար՝ օրենսդրական բացի վերաբերյալ դիմողի փաստարկներն անհիմն են:

Ելնելով վերոգրյալից եւ ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 6-րդ կետով եւ 69-րդ հոդվածի 4-րդ մասով՝ ՏՏ սահմանադրական դատարանի թիվ 2 դատական կազմը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց.

Քաղաքացի Նայկուշ Դիլանյանի անհատական դիմումով գործի քննության ընդունումը մերժել:

Նախագահող՝

Անդամներ՝

17 սեպտեմբերի 2013 թվականի
ՍԴԴԿՈ/2-30